

Zpráva o činnosti Rady vlády pro seniory a stárnutí populace v roce 2011

Rada vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) byla zřízena usnesením vlády ze dne 22. března 2006 č. 288.

Statut Rady byl schválen usnesením vlády ze dne 22. března 2006 č. 288. Poslední aktualizace Statutu byla provedena usnesením vlády ze dne 22. února 2010 č. 153.

Předkládá: Dr. Ing. Jaromír Drábek, předseda

Výroční zpráva Rady vlády pro seniory a stárnutí populace za rok 2011

(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády - usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175)

Rada ve své činnosti usiluje o vytvoření podmínek pro zdravé, aktivní a důstojné stárnutí a stáří v České republice a aktivní zapojení starších osob do ekonomického a sociálního rozvoje společnosti v kontextu demografického vývoje. Usiluje o rovnoprávné postavení seniorů ve všech oblastech života, ochranu jejich lidských práv a o rozvoj mezigeneračních vztahů v rodině a ve společnosti. Její činnosti podrobněji vymezuje článek 2 odst. 2 písm. a) až g) Statutu Rady.

I. Předseda a členové

Předsedou Rady je Dr. Ing. Jaromír Drábek, ministr práce a sociálních věcí (od dne 13. července 2010, kdy Prezident ČR Václav Klaus jmenoval podle čl. 68 odst. 2 ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, na návrh předsedy vlády RNDr. Petra Nečase členy vlády a pověřil je řízením ministerstev. Dle usnesení vlády ze dne 22. února 2010 č. 153, o změně Statutu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace je předsedou Rady ministr práce a sociálních věcí, a to z titulu své funkce.

Místopředsedou Rady byl v roce 2011 Ing. David Kafka, náměstek ministra práce a sociálních věcí pro sociální a rodinnou politiku.

Rada má 28 členů, kterými jsou předseda Rady, místopředseda Rady a další členové. V Radě jsou zastoupena následující ministerstva: zdravotnictví, financí, vnitra, školství, mládeže a tělovýchovy, pro místní rozvoj a dopravy. Dále jsou v Radě zastoupeni: předseda Rady vlády České republiky pro lidská práva, místopředseda ČSÚ, zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů, výborů pro sociální politiku a zdravotnictví Parlamentu ČR, samosprávy, zdravotních pojišťoven, odborné veřejnosti, seniorských organizací a nestátních neziskových organizací. Složení Rady vytváří předpoklad pro spolupráci v oblastech v působnosti Rady.

Přehled složení Rady

Člen Rady	Funkce v reprezentované instituci	Funkce v Radě	Členem Rady od	Členem Rady do	Členství v pracovních skupinách (PS)
Dr. Ing. Jaromír Drábek	ministr práce a sociálních věcí	předseda	13. 7. 2010		
Ing. David Kafka	náměstek ministra práce a sociálních věcí	místo-předseda	1. 9. 2010	31. 12. 2011	

Ing. Bohdan Hejduk	náměstek ministra financí	člen	26. 2. 2007	16. 2. 2011	
Ing. Jan Gregor	Náměstek ministra financí	člen	17. 2. 2011		
prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.	náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy	člen	19. 3. 2008		člen PS pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí
Mgr. Jiří Nantl, LL.M.	Ředitel odboru vysokých škol, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	17. 2. 2011		
Ing. Jiří Jirka	náměstek ministra vnitra	člen	30. 7. 2008	23. 11. 2010	
JUDr. František Vavera, Ph.D.	náměstek ministra vnitra	člen	23. 11. 2010	2. 8. 2011	
Mgr. Ondřej Veselský	náměstek ministra vnitra	člen	3. 8. 2011		
MUDr. Markéta Hellerová	náměstkyně ministra zdravotnictví	člen	26. 2. 2007	16. 2. 2011	
MUDr. Vítězslav Vavroušek, MBA	náměstek ministra zdravotnictví	člen	17. 2. 2011		
Ing. Jiří Vačkář	vrchní ředitel sekce pro regionální politiku, ministerstvo pro místní rozvoj	člen	19. 4. 2006		člen PS pro bydlení a residenční sociální služby
Ing. Ivo Vykydal	náměstek ministra dopravy	člen	10. 8. 2007	16. 2. 2011	
Ing. Ivo Toman	náměstek ministra dopravy	člen	17. 2. 2011		
Dosud nikdo nejmenován	předseda Rady vlády pro lidská práva		16. 9. 2010	15. 2. 2011	
Mgr. Monika Šimůnková	Předsedkyně Rady vlády pro lidská práva	člen	16. 2. 2011		
Ing. Jan Srb	vrchní ředitel Sekce demografie a sociálních statistik ČSÚ	člen	29. 3. 2007		
PhDr. Pavel Čáslava	člen Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR	člen	29. 3. 2007		člen PS pro bydlení a residenční sociální služby
Mgr. Dana Váhalová	člen Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	člen	27. 9. 2010		
Mgr. Karel Petrželka	Svaz průmyslu a dopravy ČR	člen	29. 3. 2007		člen PS pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí
Ing. Jaroslav Ulma	Českomoravská konfederace odborových svazů ČR	člen	19. 4. 2006		člen PS pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí

PhDr. Jindřich Kadlec	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	člen	5. 11. 2007		
MUDr. Jiří Bek	prezident Svazu zdravotních pojišťoven ČR	člen	19. 4. 2006	16. 2. 2011	člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
MUDr. Pavel Kubíček	Svaz zdravotních pojišťoven ČR	člen	17. 2. 2011		
MUDr. Pavel Horák, CSc., MBA	ředitel, Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR	člen	26. 2. 2007		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
Ing. Hana Přileská	radní Zlínského kraje, Asociace krajů ČR	člen	25. 10. 2007	16. 2. 2011	
Mgr. Taťána Nersesjan	radní Zlínského kraje, Asociace krajů ČR	členka	17. 2. 2011		
Mgr. Lubomír Pospíšil	náměstek primátora města Ostravy, Svaz měst a obcí ČR	člen	26. 2. 2007	16. 2. 2011	člen PS pro bydlení a residenční sociální služby
Jaromír Jech	Svaz měst a obcí ČR	Člen	17. 2. 2011		
Mgr. Jan Lorman	ředitel občanského sdružení Život 90	člen	19. 4. 2006		předseda PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí a předseda Ad hoc pracovní skupiny pro ICT
prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.	předseda Asociace univerzit třetího věku	člen	25. 3. 2008		předseda PS pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí
Ing. Jiří Horecký, B.A.et B.A.(Hons)	prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	člen	27. 8. 2007		předseda PS pro bydlení a residenční sociální služby
JUDr. Václav Roubal	předseda Sdružení křesťanských seniorů	člen	19. 4. 2006		člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
RSDr. Zdeněk Pernes	předseda Rady seniorů ČR	člen	19. 4. 2006		předseda PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby

Ing. Oldřich Pospíšil	Předseda Svazu důchodců	člen	10. 3. 2010		člen PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.	zástupce odborné veřejnosti	člen	19. 4. 2006		předsedkyně Ad hoc pracovní skupiny pro dlouhodobou péči členka PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc.	zástupce odborné veřejnosti	člen	19. 4. 2006		člen PS pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
JUDr. Vít Samek	zástupce odborné veřejnosti	člen	19. 4. 2006		

II. Sekretariát Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

Funkci sekretariátu Rady vykonával v roce 2011 Odbor sociálních služeb a sociálního začleňování (Oddělení politiky sociálního začleňování) Ministerstva práce a sociálních věcí. Vedoucím sekretariátu je JUDr. Štefan Čulík, vedoucí Oddělení politiky sociálního začleňování, který v souladu s pokyny předsedy Rady řídí činnost sekretariátu a odpovídá za plnění jeho úkolů. Funkci tajemníka Rady vykonává PhDr. Lenka Bočková, odborná referentka tohoto oddělení.

Oddělení politiky sociálního začleňování mělo v roce 2011 celkem 7 funkčních míst (1 vedoucí + 6). Činnost sekretariátu zajišťuje jeden zaměstnanec, a to vedle své další agendy. Sekretariát na základě pokynů předsedy a místopředsedy Rady zpracovává odborné podklady pro jednání Rady, organizačně zabezpečuje činnost Rady (připravuje zasedání Rady, pořizuje zápisy ze zasedání, zveřejňuje informace o činnosti Rady na internetových stránkách MPSV, zpracovává materiály pro jednání vlády na základě doporučení Rady, připravuje výroční zprávy o činnosti Rady atd.). Sekretariát dále na základě podkladů jednotlivých resortů zpracovává zprávy o plnění Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012. Sekretariát zpracovává stanoviska k návrhům koncepčních dokumentů a návrhům právních předpisů z hlediska problematiky seniorů a stárnutí populace. Oddělení politiky sociálního začleňování se kromě funkce sekretariátu Rady zabývá problematikou sociálního začleňování, koncepce politiky vůči seniorům, stárnutí populace a osobám se zdravotním postižením s důrazem na plnění mezinárodních závazků a problematiku lidských práv, dále problematikou komplexní rehabilitace, včetně mezinárodní spolupráce v uvedených oblastech.

III. Přehled činnosti

Rada byla zřízena v březnu 2006 a svou činnost zahájila v dubnu 2006. Rada se v roce 2011 sešla pouze dvakrát, a to na 14. a 15. zasedání.

Program 14. zasedání Rady (14. února 2011)

Program:

1. Zpráva o činnosti Rady v roce 2010 a Plán činnosti Rady v roce 2011
2. Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 – informace a diskuze k aktivitám realizovaným v rámci České republiky
3. Usnesení vlády České republiky ze dne 12. července 2010 č. 536 k Doporučení Rady vlády pro seniory a stárnutí populace k přijetí opatření v oblasti podpory rozvoje a implementace technologií a služeb asistovaného života pro seniory – informace o aktuálním stavu plnění usnesení
4. Analýza a prognóza potřeb poskytování sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením – seznámení s výstupy výzkumu
5. Různé

Program 15. zasedání Rady (6. září 2011)

Program:

1. Pravidelné monitorování plnění (aktualizace) Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012
2. Koncepce řešení problematiky Alzheimerovy choroby a obdobných onemocnění v České republice („Plán Alzheimer ČR“) – informace
3. Stav přípravy zákona o dlouhodobé péči v návaznosti na zákon o sociálních službách
4. Informace zástupce MŠMT o aktivitách Evropského roku dobrovolnictví (2011) ve vztahu k seniorům v ČR
5. Konsolidace složení a činnosti pracovních skupin Rady
6. Návrh aktivit Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012
7. Návrh koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory - informace
8. Různé

Pracovní skupiny Rady a jejich předsedové:

1. Pracovní skupina pro zdravotní a sociální politiku, zdravotní a sociální služby
– předseda RSDr. Zdeněk Pernes
2. Pracovní skupina pro celoživotní učení, vzdělávání seniorů a aktivní stárnutí
– předseda prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.
3. Pracovní skupina pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí
– předseda Mgr. Jan Lorman
4. Pracovní skupina pro bydlení a residenční sociální služby
– předseda Ing. Jiří Horecký, B.A.et B.A.(Hons)

Pracovní skupiny nemají vlastní statut, podle schváleného jednacího řádu jednají neformálně a rozhodují konsensuálně. Podle článku 6 odst. 3 statutu Rady se pracovní skupiny zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, zejména připravují podklady pro zasedání Rady. Členové Rady se přitom mohou účastnit jednání všech pracovních skupin. Podle odst. 2 článku 6 statutu Rady mohou být k práci v pracovní skupině Rady přizváni i externí spolupracovníci. Externími spolupracovníky pracovních skupin Rady by měli být uznávaní odborníci na danou problematiku, kteří budou do pracovních skupin přizváni předsedou pracovní skupiny. Členové pracovních skupin mohou předsedovi takové odborníky navrhnout. Externí spolupracovníci se účastní jednání pracovních skupin jako stálí spolupracovníci. Spolupracující organizace jsou dány zejména zastoupením organizací a subjektů v Radě.

IV. Výstupy

V roce 2011 Rada na svém 14. i 15. zasedání diskutovala podobu Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012) v České republice (dále jen „EY 2012“). Členové Rady se shodli na důležitosti spolupráce s médii při realizaci EY 2012 v ČR. Členové Rady rovněž obdrželi materiál „Návrh aktivit k zajištění realizace Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012) v České republice“, který vzali na vědomí.

V roce 2011 se členové Rady na obou zasedáních intenzivně zabývali plněním usnesení vlády České republiky ze dne 12. července 2010 č. 536 k Doporučení Rady vlády pro seniory a stárnutí populace k přijetí opatření v oblasti podpory rozvoje a implementace technologií a služeb asistovaného života pro seniory, který v průběhu roku 2011 zpracovávalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, a to ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem zdravotnictví. Do užší pracovní skupiny byl přizván také jeden z členů Rady Mgr. Lorman, ředitel o. s. Život 90, jehož organizace patří k největším poskytovatelům tísňové péče pro seniory v České republice. Koncepti rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory přijala vláda ČR svým Usnesením ze dne 19. října 2011 č. 769.

V průběhu roku 2011 byla Rada informována také o stavu přípravy zákona o dlouhodobé péči, kdy došlo z důvodu výskytu některých problematických oblastí k posunutí termínu. V průběhu zpracování došlo také k významnému posunu náhledu na uvedený návrh zákona, který prošel mnoha změnami.

Také u materiálu Koncepte řešení Alzheimerovy choroby a obdobných onemocnění v České republice (tzv. „Plán Alzheimer ČR“) musel být posunutý termín do 30. listopadu 2012, a to i z důvodu spojitosti s dlouhodobou péčí, kdy bylo nutné sladit uvedenou Koncepti s dalšími zákonnými normami.

Na 15. zasedání Rady proběhla důležitá diskuze týkající se budoucnosti jednotlivých pracovních skupin, které se za rok 2011 nesešly. Z tohoto důvodu bylo nezbytné vyjasnit, které pracovní skupiny by měly být zachovány, a které naopak nahrazeny. Ti členové Rady, kteří nepatří do žádné z pracovních skupin, byli vyzváni, aby se v případě zájmu zapojili popř. navrhli vytvoření nové pracovní skupiny. Jejich role bude velmi důležitá při tvorbě nového Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 – 2017. Rozhodnutí o podobě pracovních skupin bude učiněno v průběhu roku 2012.

Rada v roce 2011 hodnotila také Zprávu o plnění Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012 (dále jen „Program“) v roce 2010, a to na svém 15. zasedání. Připomínky, které členové Rady ke Zprávě uplatnili, většinou souviseli s chybějícími měřitelnými ukazateli, které by umožnili sledovat přesnou míru dosaženého pokroku v plnění jednotlivých opatření. Vytvořením měřitelných indikátorů se bude Rada zabývat i v následujícím roce při tvorbě nového Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017.

V průběhu roku 2011 byly členům Rady představeny dva výstupy výzkumů. Na 14. zasedání představil doc. Ing. Ladislav Průša, CSc., ředitel Výzkumného ústavu práce a

sociálních věcí výstupy projektu Analýza a prognóza potřeb poskytování sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, ve kterém mimo jiné doc. Ing. Průša, CSc. poukázal na rozdílnost ve vybavenosti jednotlivých regionů, kde vyšších hodnot vybavenosti dosahují okresy, ve kterých je „narušena“ původní struktura osídlení a v důsledku toho zde neexistují úzké rodinné svazky a dále oblasti v horských a podhorských regionech. Na 15. zasedání představil Mgr. Radim Boháček, Ph.D., koordinátor výzkumu SHARE projekt SHARE, jehož cílem je sledovat dopad procesu stárnutí na život jednotlivců, skupin i celé generace.

Informace o Radě a o její činnosti jsou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (viz <http://www.mpsv.cz/cs/2897>). Stránky Rady zahrnují informace o členech Rady, dokumenty týkající se činnosti Rady (statut, jednací řád, zápisy ze zasedání, výroční zprávy atd.), koncepční a další dokumenty a informace z oblastí v působnosti Rady. K dispozici je rovněž anglická verze stránek Rady, která obsahuje základní informace o Radě (viz <http://www.mpsv.cz/en/4538>).

Rada jako poradní a iniciativní orgán vlády vytváří prostor pro odbornou diskusi o konkrétních problémech spojených s kvalitou života seniorů a stárnutím populace a může sehrát významnou roli při řešení meziresortních otázek a formulaci konsensuálních stanovisek v této oblasti.

V průběhu roku 2012 bude Rada pokračovat v rozvíjení své činnosti a svých aktivit. V roce 2012 se Rada zaměří mimo jiné na úspěšnou implementaci Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 v ČR a na přípravu nového Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017.

V. Rozdělení dotací

Netýká se Rady vlády pro seniory a stárnutí populace.

VI. Zahraničí

Rada není členem žádné mezinárodní instituce. Její sekretariát spolupracuje s mezinárodními organizacemi, připravuje stanoviska k problematice stárnutí populace pro mezinárodní organizace (OSN, EU, OECD a další).

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Náklady na činnost Rady, včetně jejího sekretariátu jsou hrazeny z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí. Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení politiky sociálního začleňování ministerstva v rámci své další činnosti. V rámci běžných provozních výdajů ministerstva jsou hrazeny náklady na občerstvení a administrativní činnost (telefon, fax, tisk materiálů apod.), a to bez účetního rozlišení, zda jde o činnost ve prospěch Rady nebo Ministerstva práce a sociálních věcí. Jednání Rady se konají

v prostorách Ministerstva práce a sociálních věcí. Členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o veřejnou funkci.

VIII. Plán činnosti a rozpočet

Plán činnosti Rady na rok 2012 byl projednán a schválen Radou na 16. zasedání Rady dne 16. února 2012. Jedná se o základní plán, který je možno průběžně a operativně měnit a doplňovat. Podle statutu Rady se zasedání konají dle potřeby, nejméně však třikrát ročně. Na rok 2012 jsou plánována tři zasedání:

16. zasedání Rady (16. únor 2012)

1. Zpráva o činnosti Rady v roce 2011 a Plán činnosti Rady v roce 2012
2. Koncepce řešení problematiky Alzheimerovy choroby a obdobných onemocnění v České republice („Plán Alzheimer ČR“) – informace
3. Konsolidace složení a činnosti pracovních skupin Rady
4. Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012)
5. Příprava Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017
6. Informace o přípravách rozpočtového rámce EU na rok 2014 až 2020
7. Různé

17. zasedání Rady (červen 2012)

1. Pravidelné monitorování plnění (aktualizace) Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012
2. Příprava Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017
3. Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012)
4. Zpráva o činnosti pracovních skupin Rady
5. Financování sociálních služeb a úhrady VZP v pobytových zařízeních pro seniory
6. Různé

18. zasedání Rady (prosinec 2012)

1. Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity – hodnocení průběhu
2. Příprava Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017
3. Plnění Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory
4. Různé

Výroční zpráva za rok 2011 byla projednána a schválena na 16. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace konaném dne 16. února 2012.